

HÖNNUN Í ÖLLUM GEIRUM!

STUÐLAR AÐ
BETRA
SAMFÉLAGI

STUÐLAR AÐ
VERÐMÆTA-
SKÖPUN

DRÖG til kynningar og umsagnar
í samráðsgátt Stjórnarráðsins
1.7.2018-31.8.2018

Hönnunarstefna
2019-2027

ATVINNUVEGA- OG
NÝSKÖPUNARRÁÐUNEYTIÐ

VIÐ ERUM STÖDD Í
FRAMTÍÐINN!!

ÁHERSLA Á **HÖNNUN** Í ÍSLENSKU
SAMFÉLAGI HEFUR AUKIÐ **LÍFSGÆÐI**,
SKAPAÐ FJÖLBREYTT STÖRF OG
VERÐMÆTI Í ÍSLENSKU ATVINNULÍFI

2027

Hönnun er auðlind sem mikilvægt er að nýta nú þegar íslenskt atvinnulíf stendur á krossgötum nýrra leiða og tækifæra. Hönnun snertir öll svið samfélagsins, hvort sem um er að ræða þróun samfélagsins sjálfs, efnahagslífsins, hugmynda, verkefna, vöru, þjónustu, ferla eða viðburða. Með því að virkja þekkingu hönnuða og aðferðafræði hönnunar getum við haft afar jákvæð áhrif á það hvernig þjóðfélagið þróast og hver lífsgæði okkar verða í framtíðinni. Hönnunarstefna 2019–2027 mun hjálpa Íslendingum að ná heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna og hafa áhrif á aðra stefnumótun ríkisins. Þar er sérstaklega mikilvægt að í árlegri gerð fjármálaáætlunar til fimm ára sé tekið mið af meginmarkmiðum og áherslum stefnunnar við gerð markmiða og forgangsöðun verkefna.

BETRA SAMFÉLAG

VERÐMÆTA- SKÖPUN

Hönnunarstefna 2019–2027 samanstendur af tveimur meginmarkmiðum; um **betra samfélag** og **aukna verðmætasköpun**.

Meginmarkmiðin eru studd af stefnumarkandi áherslum sem eru settar fram í þremur flokkum: 1) Vitundarvakning, 2) Starfs- og stuðningsumhverfi, 3) Menntun og þekking.

Þessi leiðarljós og önnur atriði sem koma fram í stefnunni eru afrakstur samtals við helstu hagsmunaaðila þvert á stjórnvöld, atvinnulíf, skóla og hönnunarsamfélag.

ⓘ VITUNDAR-
VAKNING

STARFS- OG
STUÐNINGS-
KERFI

🍏 MENNTUN
OG ÞEKKING

VITUNDAR- VAKNING

Unnið er að framgangi
hönnunar í virku samstarfi
stjórnvalda, hönnunarsamfélags
og atvinnulífs.

Vel heppnuð hönnunarverkefni
vekja sífellt meiri athygli með
markvissu kynningarstarfi.

STARFS- OG STUDNINGSS- KERFI

Stutt er við nýsköpun,
þróun og samstarf í
hönnun, þvert á
atvinnugreinar.

Hönnuðum eru tryggð
tækifæri til að þroska
hæfileika sína og ná
árangri.

MENNTUN OG ÆKING

Lögð er áhersla á hönnun
og skapandi hugsun þvert
á námsgreinar.

Hvatt er til rannsókna á
áhrifum og gildi hönnunar
fyrir íslenskt samfélag.

MEGINMARKMIÐ

BETRA SAMFÉLAG

**Hönnun hefur jákvæð
áhrif á daglegt líf
fólks og eykur
lífsgæði alls staðar í
samfélaginu**

MEGINMARKMIÐ

VERÐMÆTA- SKÖPUN

**Hönnun leysir úr
læðingi kraft í
atvinnulífinu sem eykur
verðmætasköpun og
útflutning**

BETRA SAMFÉLAG

MEGINMARKMIÐ

**Hönnun hefur jákvæð áhrif
á daglegt líf fólks og
eykur lífsgæði alls staðar
í samfélaginu**

1

LÍFSGÆÐI

- Hönnun, hugvit og tækni leiði af sér betri vörur og þjónustu
- Hönnun beitt við nýsköpun og þróun opinberrar þjónustu
- Hönnun beitt markvisst í skipulagi og öllu manngerðu umhverfi

2

FJÖLBREYTNÍ

- Hönnun tryggi fjölbreyttari atvinnutækifæri í öllum geirum
- Með aukinni áherslu á hönnun fær ungt fólk fleiri tækifæri til náms og starfa

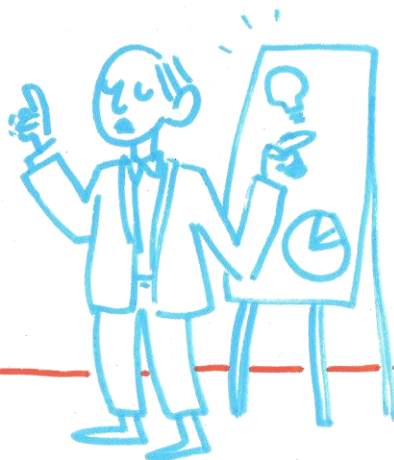
3

SJÁLFBÆRNI

- Hönnun býr til vistvænni lausnir
- Hönnun beitt til að brúa bil ólíkra sjónarmiða í umverfismálum og stýra breytingum á samfélagsgerð
- Hönnun tryggir betri nýtingu hráefnis og eykur endurvinnslu

VERÐMÆTA- SKÖPUN

HÖNNUN
VERÐI LYKILPÁTTUR
Í STARFSEMI
FYRIRTÆKJA

MEGINMARKMIÐ

**Hönnun leysir úr
læðingi kraft í atvinnulífinu
sem eykur verðmætasköpun
og útflutning**

4

SKÖPUNARKRAFTUR

- Hönnun er drifkraftur nýsköpunar sem leiðir til þess að ný fyrirtæki líti dagsins ljós og eldri mæti áskorunum nýrra tíma
- Hönnun er lykill að tækifærum örra tækni-breytinga og aukinnar sjálfbærni

5

ÞVERFAGLEGT

- Í stórum og smáum fyrirtækjum er hönnun beitt til að stórauka verðmætasköpun
- Áhrif gangi þvert á alla geira atvinnulífsins og verði hluti af opinberri stefnumótun tengdri atvinnulífinu

6

ÚTFLUTNINGUR

- Sérstaða og gæði íslenskrar hönnunar er þekkt, eftirsótt og bætir orðspor Íslands
- Útflutningur á hönnun fer sífellt vaxandi og stendur undir eftirsóttum og vel launuðum störfum
- Eftirspurn er eftir þjónustulausnum íslenskra hönnuða

Unnið er að **framgangi hönnunar** í virku samstarfi stjórnvalda, hönnunarsamfélags og **atvinnulífs**. Vel heppnuð hönnunarverkefni vekja sífellt meiri athygli með markvissu **kynningarstarfi**.

FRAMGANGUR HÖNNUNAR

Með því að vekja athygli á því sem vel er gert hvetjum við til áframhaldandi þróunar og góðra verka. Vakin er athygli á hagnýtingu hönnunar í íslensku samfélagi með markvissu kynningarstarfi og viðburðum.

Í VIRKU SAMSTARFI

Með markvissri ráðgjöf, kynningu og fræðslu um hönnun í samstarfi við atvinnulíf, skóla og aðra hagsmunaaðila er íslensk hönnun í stöðugri útvíkkun og þróun. Þannig er hvatt til nýsköpunar og verðmætasköpunar.

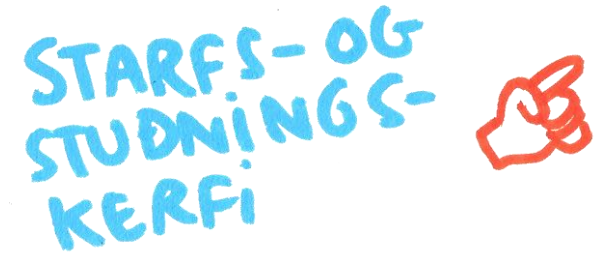
KYNNINGARSTARF ERLENDIS

Íslensk hönnun er gerð sýnileg erlendis og greitt fyrir viðskiptum með hana. Unnið er með hagsmunaaðilum að kynningu á íslenskri hönnun.

MÖGULEGAR LEIÐIR

- Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti og mennta- og menningarmálaráðuneyti haldi mikilvægi hönnunar á lofti í opinberri stefnumótun.
- Hönnunarmiðstöð standi fyrir viðburðum.
- Stjórnvöld leiti til hönnuða um setu í ráðum, nefndum og stjórnun.
- Hönnuðir, fyrirtæki og stofnanir séu leidd saman til að skapa virkt samtal um jákvæð áhrif hönnunar.
- Stjórnvöld dragi, í samstarfi við hönnuði, fram kosti hönnunar í einstökum geirum, t.d. í tengslum við mótun menntastefnu 2030 og heildstæðrar nýsköpunarstefnu.
- Efla HönnunarMars og vekja athygli á verkefninu erlendis.
- Vinna með kynningarmiðstöðvum, Íslandsstofu og öðrum þeim sem standa að kynningu á íslenskri vöru og þjónustu.
- Efla erlent kynningarstarf á sviði hönnunar.

Stutt er við **nýsköpun, þróun og samstarf** í hönnun, þvert á atvinnugreinar. Hönnuðum **tryggð tækifæri** til að þroska **hæfileika** sína og **ná árangri**.

NÝSKÖPUN, ÞRÓUN OG SAMSTARF

Í öllum stuðningi hins opinbera við nýsköpun og rannsóknir er horft sérstaklega til mikilvægis hönnunar.

STUÐNINGUR VIÐ HÖNNUÐI

Styðja þarf sérstaklega við hönnun og hönnuði og við ákvörðun á þeim stuðningi þarf að horfa til fjölbreytni og faglegra sjónarmiða.

VERND HUGVERKA OG HAGRÆNAR MÆLINGAR

Verja þarf hugverk íslenskra hönnuða og fyrirtækja hér heima og erlendis. Þróa þarf mælingar til að meta áhrif hönnunar á íslenskt samfélag.

STEFNUMARKANDI
ÁHERSLUR

MÖGULEGAR
LEIÐIR

- *Opinberir sjóðir á sviði nýsköpunar styrki hönnunarverkefni og að hönnuðir komi að úthlutun opinbers stuðnings eftir því sem kostur er.*
- *Fræðsluefni um mikilvægi hönnunar í þróun vöru og þjónustu sé aðgengilegt fyrirtækjum, frumkvöðlum og þeim sem úthluta opinberum stuðningi.*
- *Hönnunarsjóður.*
- *Listamannalaun til hönnuða.*
- *Með því að leiðbeina hönnuðum um hvar hægt sé að sækja stuðning, bæði heima á Íslandi og erlendis.*
- *Hagstofa þróa hagrænar mælingar sem varða hönnun og hönnunarfyrirtæki.*
- *Einkaleyfastofa aðstoði við að skrá höfundarétt hönnunar hér heima og erlendis.*
- *Með því að auka vitund um þýðingu einkaleyfa og höfundaréttar í stöðugt stafrænni heimi.*

Lögð er áhersla á hönnun og skapandi hugsun **þvert á námsgreinar**. Hvatt er til **rannsóknna á áhrifum og gildi hönnunar** fyrir íslenskt samfélag.

ÞVERT Á NÁMSGREINAR

Unnið er með skapandi hugsun og hagnýtingu nýsköpunar á grunni hæfniviðmiða í aðalnámskrám. Aðferðir hönnunar fléttast inn í starf grunn- og framhaldsskóla þvert á námsgreinar.

KENNSLA Í HÖNNUN

Kennsla og þjálfun nemenda í skapandi hugsun og aðferðum hönnunar byggir á öflugum og hæfum kennurum. Þjóða þarf kennurum upp á menntun í hönnun.

RANNSÓKNIR Á HÖNNUN

Háskólar eru hvattir til að þróa áfram eða búa til nýjar hönnunartengdar námsgreinar. Stutt verður við rannsóknir á áhrifum og gildi hönnunar fyrir íslenskt samfélag.

STEFNUMARKANDI
ÁHERSLUR

MÖGULEGAR
LEIÐIR

- Kortlagning og miðlun reynslusagna úr skólakerfinu um nám í hönnun.
- Skólar haldi „opnar vikur“ þar sem unnið er með hönnun þvert á námsgreinar.
- Aukið aðgengi að námsefni.
- Að námskeið í hönnun og áhrifum hennar á samfélagið verði í boði fyrir kennaranema og sem hluti af endurmenntun kennara.
- Vakin athygli háskóla á þróun og kostum hönnunar fyrir samfélag og atvinnulíf.
- Stutt við hönnun með úthlutunum úr opinberum rannsóknasjóðum.

Ábyrgð

- Ábyrgð á innleiðingu stefnunnar er hjá stýrihópi **atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytis**, sem leiðir vinnuna, og **mennta- og menningarmálaráðuneytis**.

Framkvæmd

- **Fjármálaáætlun.** Á hverju ári er hönnunarstefna höfð til hliðsjónar við val á mótun markmiða og forgangsörðun aðgerða þegar fjármálaáætlun til næstu fimm ára er búin til.
- *Tengsl við aðra stefnumótun.* Stefnumörkun þvert á málefnasvið tekur mið af hönnunarstefnu.
- Mikilvægt að hönnunarstefna verði höfð til hliðsjónar við mótun og innleiðingu:
 - Heildstæðrar **nýsköpunarstefnu**
 - **Menntastefnu** til ársins 2030

Eftirfylgni með áherslum

- Lagt er til að **Hönnunarmiðstöð** verði stjórnvöldum til **ráðgjafar við innleiðingu** á stefnunni og taki að sér tiltekin verkefni á því sviði.
- **Fylgja þarf eftir stefnumarkandi áherslum** sem birtast í stefnunni til að meginmarkmið hennar um betra samfélag og aukna verðmætasköpun verði að veruleika.
 - *Vitundarvakning.* **Hönnunarmiðstöð er í lykilhlutverki þegar kemur að vitundarvakningu.** Í störfum hennar þarf að horfa í auknum mæli á skólakerfið, fyrirtæki í öllum geirum og nýsköpunarumhverfið.
 - *Starfs- og stuðningsumhverfi.* Skýra þarf **hvernig hönnun er fléttað inn í stuðningskerfi nýsköpunar** og reka áfram **Hönnunarsjóð**.
 - *Menntun og þekking.* **Formlegri samvinnu við mennta- og menningarmálaráðuneytið** verði komið á og unnið með starfsfólki í skólakerfinu að framgangi hönnunar.

ATVINNUVEGA- OG NÝSKÖPUNARRÁÐUNEYTIÐ

Sent inn í samráðsgátt Stjórnarráðsins 1. júlí 2018.

Frestur til að skila inn umsögnum á
<http://www.samradsgatt.is> er til 31. ágúst 2018.

Ábyrgðaraðili:	Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið
----------------	---

Unnið í samstarfi við:	Capacent
Teikningar:	Elín Elísabet